

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

M Ű S O R F Ű Z E T

1990 november—december hó

ELŐADÁSOK, RENDEZVÉNYEK, HATÁRIDŐK

- Október 30. Dr. Lénárt László: Barlangi mészképződmények típusai II. rész
- November 5. Kraus Sándor: Hévízes barlangi képződmények típusai I. rész
- November 6. Barlangi mentési fórum
- November 12. Kraus Sándor: Hévízes barlangi képződmények típusai II. rész
- November 19. BEAC Barlangkutató Csoport: Túra a Michel Gortani-ba
- November 28. - december 1. Barlangi idegenvezetői tanfolyam
- December 3. MKBT Északmagyarországi Területi Szervezet évadzáró klubnapja
- December 10. "Smaragd" fotópályázat megnyitója

x x x

- Október 31. Jelentkezési határidő a barlangi idegenvezetői tanfolyamra
- November 10. Jelentkezési határidő az Oktatási és kutatási intézmények karszt- és barlangkutató tevékenységének III. országos tudományos konferenciájára
- November 30. Fotópályázat beadási határideje a "Smaragd" fotópályázatra
- Február 15. Cholnoky-pályázat beadási határideje

Október 30. (kedd)

17.00 óra Dr. Lénárt László

Barlangi mészképződmények típusai II. rész

Nevezéktani vitaülés.

Az előadás helye:

Budapest, VI.,

Anker köz 1.

(a Társulat tárgyalója)

November 5. (hétfő)

17.00 óra Kraus Sándor

Hévízes barlangi képződmények típusai I. rész

Dr. Lénárt László előadásaiban összefoglalta a hidegvizes kiválásokat. Ezek folytatásaként szeretnék a melegvizes eredetű barlangok eddig ismert képződményeiről beszélgetni az érdeklődőkkel.

Az előadás helye:

Budapest, VI.,

Anker köz 1.

(a Társulat tárgyalója)

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat és a Magyar Barlangi
Mentőszolgálat

1990. november 6-án (kedd) 17 órakor

BARLANGI MENTÉSI FÓRUM-ot

rendez, amelyre az e tevékenység iránt érdeklődőket, valamint a
barlangkutató csoportok vezetőit (képviselőit), illetve az ilyen
irányban szervezőket ezúton tisztelettel meghívja.

A fórum helye: Szemlő-hegyi-barlang vetítőterme
(Bp. II. Pusztaszeri út 35.)

Aktív részvételére feltétlenül számítunk.

A szervezők .

November 12. (hétfő)

17.00 óra Kraus Sándor

Hévízes barlangi képződmények típusai II. rész

Az előadás helye:

Budapest, VI.,
Anker köz 1.
(a Társulat tárgyalója)

November 19. (hétfő)

17.00 óra

Túra a Michel Gortani-ba (Olaszország)

Vetítettképes beszámoló a BEAC barlangkutatóinak
nyári túrájáról.

Az előadás helye:

Budapest, VI.,
Anker köz 1.
(a Társulat tárgyalója)

December 3. (hétfő)

17.00 óra az MKBT Északmagyarországi Területi Szervezetének
évadzáró klubnapja

- 1/ Beszámoló az 1990. évi tevékenységről
- 2/ Jutalmazások
- 3/ Hazslinszky Tamás - Fleck Nóra: Karsztjelenségek,
barlangok nyomában Jugoszláviában (vetítettképes
előadás)

A rendezvény helye: Miskolci Technika Háza
Miskolc, Felszabadítók útja 5.

BARLANGI IDEGENVEZETŐI TANFOLYAM

Társulatunk a Barlangtani Intézettel közösen f. év november 28 - december 1. között vizsgával záródó barlangi idegenvezetői tanfolyamot rendez Aggteleken, ill. Budapesten.

A tanfolyam tananyaga középfokú iskolai végzettséget, ill. azzal egyenértékű ismereteket feltételez.

A résztvevők sikeres vizsga esetén barlangi idegenvezetői igazolványt és jelvényt kapnak, mely idegenforgalmi barlangoknál állandó, ill. alkalmi túravezetői állás betöltésére ad lehetőséget.

A tanfolyam részvételi díja MKBT tagoknak 500 Ft, mely összeg tartalmazza a tanfolyam és vizsga költségeit (igazolvány, jelvény), a jegyzet árát és az Aggtelek - Budapest utazást. A résztvevőknek ezen felül az odautazást (Aggtelekre) és a visszautazást (Budapestről), valamint a szállás (3 éjszaka Aggteleken a Barlangszállóban és 1 éjszaka Budapesten) és az étkezést kell fedezniük.

Kérjük a tanfolyamon részt venni szándékozókat, hogy október 31-ig írásban jelentkezzenek a Társulat Titkárságán.

Jelentkezési lap

Alulírott jelentkezem az
1990. november 28. - december 1. között megrendezésre kerülő
Barlangi idegenvezetői tanfolyamra.

A tanfolyam anyagát az alábbi címre kérem megküldeni:

.....

Szállást kérek: Aggteleken, november 27-, 28-, 29-én	igen	nem
Budapesten, november 30-án	igen	nem

(a megfelelő szöveget kérjük aláhúzni)

Dátum:

.....

Aláírás

F E L H Í V Á S !

Az Oktatási és kutatási intézmények karszt- és barlangkutató tevékenységének III. országos tudományos konferenciájára 1991. májusában kerül sor az ELTE, az MKBT és az ANP rendezésében Aggteleken.

A pontos időpontról és a részvételi költségekről a következő értesítésben küldünk tájékoztatót.

Az elhangzó előadásokat meg kívánjuk jelentetni.

Kérjük, hogy az érdeklődők az alábbi jelentkezési lapot 1990. november 10-ig a Titkárságra megküldeni szíveskedjenek.

Oktatási és Közművelődési Szak-
bizottság

Határidő: 1990. november 10.
Cím: MKBT Titkárság
1061 Budapest Anker köz 1.

Jelentkezési lap

Név:

Postacím:

Tervezett előadásom címe:

Igényelt segédeszköz (Dia-, epi-, írásvetítő, egyéb):

Kísérők száma:

.....
aláírás

CHOLNOKY JENŐ KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÁSI PÁLYÁZAT

A Társulat keretében folyó munka dokumentálásának felfrissítése, a dokumentáció színvonalának emelése érdekében a Környezetvédelmi Minisztérium és az MKBT elnöksége a Cholnoky Jenő karszt- és barlangkutatói pályázatot az 1991-es évre az előző évekhez hasonlóan

- egyéni és
- csoport kategóriában írja ki.

A pályázat díjazására a KM 40.000 Ft-ot biztosít.

Egyéni kategóriában egyaránt pályázhatnak a Társulat egyéni és csoportokban tevékenykedő tagjai. Az egyéni pályázóknak előzetes munkatervet nem kell beadni.

Egyéni kategóriában pályázni lehet: karszt- és barlangkutatói kapcsolatos

- tárgyévben megjelent publikációval (hazai vagy külföldi kiadásban),
- tárgyévben elhangzott előadás teljes anyagával (az előadás helyének, időpontjának és a rendezvény programjának csatolásával),
- tárgyévben kidolgozott és benyújtott TDK dolgozattal vagy középiskolai szakmai tanulmányi versenyre készült dolgozattal, saját kutatási eredményeket összefoglaló, még nem publikált tanulmánnyal,
- egyéni bibliográfiai tevékenységgel (szakbibliográfia, időszaki bibliográfiai feldolgozás).

A pályázat díjai:

egy I. díj	4.000 Ft és oklevél
egy II. díj	3.000 Ft és oklevél
egy III. díj	2.000 Ft és oklevél

Ifjúsági díj (20. életévüket be nem töltött pályázók részére):

egy db	1.000 Ft és oklevél
--------	---------------------

Csoport kategóriában a pályázaton kizárólag a Társulat keretében működő csoportok, ill. kutató kollektívák (nem megbízási munkát végző ad hoc bizottságok, előzetes munkatervet benyújtó legalább 3 egyéni kutatóból álló kollektívák) vehetnek részt, éves jelentésükkel, ill. zárójelentésükkel.

A jelentések nem tartalmazhatják az előző években leadott részek ismétlését, lezárult kutatás összefoglalása kivételével, akkor is csak röviden, nem szó szerinti ismétlésként.

Nem értékelhető a megbízási munkák keretében végzett tevékenység.

A pályázat felépítésének és értékelésének szempontjai:

1. Tárgyevi munkaterv (végrehajtását a Bíráló Bizottság értékeli, pontszáma a csoportéletről jelentkezők)	-
2. Összefoglalás (a jelentés egyes fejezeteinek tömör összegzése)	0 - 10 pont
3. Feltáró és barlangvédelmi tevékenység, ezek dokumentálása (szöveges ismertetés, térkép- és fotódokumentáció, műszaki leírás stb.)	0 - 25 pont
4. Tudományos munkák (karszt- és barlangtani alap kutatás, vizsgálat, megfigyelés, mérés, kísérlet, kutatási módszer- és eszközfejlesztés stb.)	0 - 25 pont
5. Dokumentációs munkák (kataszterezés, nem új feltárásokra vonatkozó térkép- és fotódokumentáció, film, barlangi túrakai - útvonalmismertető és technikai adatok-, bibliográfia stb.)	0 - 25 pont
6. Csoportélet (túrák, rendezvények, tanfolyamok, publikációk, oktatás, továbbképzés stb.)	0 - 15 pont
összesen	100 pont

Az egyes témakörökben hazai és külföldi eredmények egyaránt szerepelhetnek!

A pályázat díjai:

1 db	I.	díj	10.000 Ft és oklevél
1 db	II.	díj	8.000 Ft és oklevél
1 db	III.	díj	6.000 Ft és oklevél

A díjazható összpontszám minimálisan 60 pont.

A Bíráló Bizottság a pályázatok értékelése után fenntartja a jogot a díjak, illetve azok összegének megváltoztatására.

Különdíjban részesül minden további olyan pályázat, amely a 3., 4., 5. témakörök közül legalább egyben 60 %-os vagy azt meg-

haladó teljesítményt (minimum 15 pontot) ér el. A különdíj minimális összege 2.000 Ft.

A pályázatok 3 példányban küldendők be a Társulat Titkárságára, melyből 2 példányt a Társulat, 1 példányt a KM kap. (A 3 példányból 2 azonos kivitelű, fotókkal illusztrált legyen, 1 példány fotók és díszes kötés nélküli szerkesztési példány.) Felhívjuk a kutatócsoportok figyelmét, hogy a fenti példányszám nem tartalmazza a területileg illetékes KM hatóságok számára leadandó jelentést!

A pályázatok beadása határideje: 1990. február 15. (péntek).

A pályázatok a fenti napon 16 óráig a Társulat Titkárságán (Bp. VI., Anker köz 1.) adhatók le, vagy 15-én 24 óráig (15-i postabélyegző) postán küldhetők el.

A Bíráló Bizottság a pályázat beadási határidejét követően regisztrálja a beérkezett pályázatokat, megállapítja, hogy melyek azok, amelyek a pályázat kiírásának megfelelően elbírálásra kerülnek. A pályázaton nem kerülnek értékelésre azok a jelentések, amelyek csak formális jelentéskötelezettségüknek tesznek eleget, illetve azok, amelyeknek benyújtói külön kérik, hogy jelentésük a pályázaton ne vegyen részt.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a pályázaton nem vesznek részt azok a jelentések sem, amelyek nem a kiírt határidőre, vagy nem az előírt példányszámban érkeztek be.

Kérjük törekedjenek a tömör, lényegre törő fogalmazásra, az elbeszélő, nem informatív közlések mellőzendők.

Titkárság

Elnökségi ülés határozatai: 1990. szeptember 11.

- E-32/90 Az Elnökség tudomásul vette a társulati központi kutató-táborról elhangzott beszámolót, és köszönetét, valamint elismerését fejezte ki Almády Zoltánnak, Juhász Mártonnak és a tábor valamennyi szervezőjének. Egyúttal azon álláspontjának adott hangot, hogy a nyári központi kutató-táborok rendszerét továbbra is folytatni kell.
- E-33/90 Elfogadta azt a javaslatot, mely szerint a Társulat - amennyiben azzal a külföldi szakértők egyetértenek - kapcsolódjon be az ún. Phare-program hazai bonyolítóinak sorába.
- E-34/90 Néhány kiegészítéssel elfogadta a dr. Csepregi - dr. Végh által kidolgozott, a Társulat újjáalakításával kapcsolatos alapítvány-tervezetet, s felkérte dr. Csepregi Istvánt, hogy a változtatások átvezetése után készítse el a Választmány elé terjesztendő anyagot.
- E-35/90 Megbízta az Alapszabálymódosító Bizottság vezetésével dr. Lénárt Lászlót, s a közreműködésre felkérte dr. Csepregi Istvánt.
- E-36/90 A Jelölő Bizottság összeállítására vonatkozóan megadta a felhatalmazást a Titkárságnak, hogy javaslatot nyújtson be a Választmánynak.
- E-37/90 Elfogadta Surányi Csaba szakértői kérelmét.
- E-38/90 Sajnálattal tudomásul vette Szablyár Péternek a főtitkár-helyettesi funkcióról történt lemondását. Szablyár Péter bejelentette, hogy korábbi alapítványi javaslatát közvetlenül a Környezetvédelmi Minisztériumhoz adja be magánemberként.

x x x

1990. szeptember 25-i határozatképtelen választmányi ülés álláspontjai:

- 1/ Egyetértett azzal, hogy a Műsorfüzet jelen számában kerüljenek leközlésre a barlangok gondozásba adásának feltételei.
- 2/ Megegyezett abban, hogy a Jelölő Bizottság megválasztását az új alapszabály-tervezet megismeréséig el kell napolni.
- 3/ Felkérte az Alapszabálymódosító Bizottságot, hogy az új alapszabály tervezetét már a november 20-i elnökségi ülésre nyújtsa be, hogy azt a december 4-i választmányi ülésre elő lehessen terjeszteni. Az alapszabálymódosító közgyűlés összehívására januárban kerülne sor.
- 4/ Tekintettel az ülés határozatképtelen voltára a dr. Csepregi-dr. Végh alapítvány tárgyalását az október 16-i rendkívüli választmányi ülésre halasztotta.

x x x

Az E-27/90 számú határozat értelmében Kraus Sándor és Sásdi László részére megszavazott utazási támogatást érintettek a Társulat részére visszafizették, tekintettel arra, hogy az expedíció elmaradt.

FIGYELEM !

A Középdunavölgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság az alábbiakat hozta a Társulat tudomására:

"Sajnálatos, hogy a barlangok állapota most már szinte katasztrófális. Ebben az emberi tevékenység a domináns. Úgy tűnik, a barlangászok közt egyre több az oda nem való. Ezért fordulhatott elő a Mátyás-hegyi-barlang egyetlen képződményes részének tönkretétele, a Pilis-barlangban a cseppkövek letördelése, a Szemlő-hegyi-barlangból a gipszkristályok kihordása, a barlangi mérőműszerek és eszközök rongálása, a szemetelés mindenütt és minden mennyiségben. A tettes kideríthetetlen, mert számos lemásolt kulcs van forgalomban, egyesek felelőtlenül átruháznak kulcsokat, egy sor védendő barlang pedig nincs lezárva.

Ezért elhatároztuk az alábbi barlangok lezárását:

Bátori-, József-hegyi II. sz.-, Papp Ferenc-, Szabó József-, Tamás-lik II.-, Pilis-, Legény-, Pilisnyergyi-, Háromlyukú-zsomboly. A Szoplaki Ördöglyuk nyílását balesetvédelmi célból védőkorláttal kívánjuk ellátni.

Záróserét hajtunk végre a Mátyás-hegyi-, a Szemlő-hegyi, (felső bejárat) a József-hegyi- és Zsindely utcai-barlangok ajtóin.

Kulcsot csak az MKBT által rendelkezésünkre bocsátott névsorban szereplőknek adunk ki, megfelelő igazolás után. (Kulcsfelvételére a barlangi kutatásvezető, ill. barlangi túravezető igazolvánnyal rendelkezők jogosultak.) Egy napot meghaladó időtartamra csak a főtitkár írásbeli hozzájárulásával adunk ki kulcsot."

x x x

A Társulat Választmánya 1990. szeptember 25-i ülésén foglalkozott a fenti kérdéssel, és arra az álláspontra jutott, hogy a Társulat tagságával ismertessük meg a barlangok ún. gondozásba adásával kapcsolatos feltételeket. Eleget téve a Választmány kérésének, a következőket tesszük közzé a kérdéssel kapcsolatban.

"A környezetvédelmi miniszter az országos jelentőségű védett természeti értékek, így a barlangok kezelését is a területileg illetékes természetvédelmi hatóság (környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság, nemzeti park) feladatkörébe utalta. A kezelő, tekintettel a barlangok speciális voltára (bejárásuk különleges felkészültséget, felszerelést és időt igényelne), valamint korlátozott létszám lehetőségére, barlangot védelme érdekében gondozásba adhat."

Tekintettel arra, hogy az országban több helyen is (Bükk, Budai-hegység, Gerecse) van már példa barlangok gondozásba adására, a Társulat az alábbiakban mintaként közlésezi a Bekey Imre Gábor Barlangkutató Csoport szerződését a Pál-völgyi-barlang gondozására.

TERMSZETVÉDELMI GONDOZÁSI SZERZŐDÉS

A KDV-KÖVIZIG, mint a területileg illetékes természetvédelmi hatóság és a kezelési jog gyakorlója, a Pál-völgyi-barlang nem kiépített szakaszainak gondozásával. állapotvédelmével és kutatásával a Magyar Karszt és Barlangkutató Társulat Bekey Imre Gábor csoportját bizza meg.

A barlang törzskönyvi száma:

Védetté nyilvánítási határozat:

Gondozásba adott barlangrészek: A barlang idegenforgalmilag nem kiépített kb. 6.5 km-nyi járatrendszere.

A barlang kezelője: KDV-KÖVIZIG Bp. VIII. Rákóczi út 41.
Gondozó: MKBT Bekey Imre Gábor Barlangkutató Csoport.

Tulajdonjog: Magyar Állam

Felelős megbízott ügyintéző: A KDV-KÖVIZIG részéről a Természetvédelmi Felügyelőség vezetője. és barlangtani felügyelője.

Az MKBT részéről: Takácsné Bolner Katalin

A gondozás célja: A barlang védett értékeinek állapotfenntartása. állagvédelme. valamint a kutatás és szakmai bemutatás elősegítése.

A barlang általános jellemzői:

Az 1904-ben felfedezett barlang az 1980 óta folyó kutatások eredményeként mára 7 km hosszúságú. Hévízes úton kialakult szövevényes járatrendszere hévízes és hidegvízes eredetű képződményeket egyaránt tartalmaz. A barlang legmélyebb pontján (-86 m) időszakos tó található. A barlang kutatásával 1980 óta a Bekey csoport foglalkozik. A barlang részletes állapotfelvételét külön melléklet tartalmazza.

A barlang lezárásának jellege:

Mindkét bejárat cilinderezárral ellátott faajtóval van lezárva. A kezelőház mellett nyíló főbejáratot vasrács is védi. A barlangbejáratokhoz felszíni épület közvetlenül nem kapcsolódik.

A barlang látogatása:

A nem kiépített barlangszakaszok látogatására csak a Bekey csoport kíséretével van lehetőség.

A szerződés hatálya:

A szerződés határozatlan időre szól. A szerződési feltételeket a természetvédelmi törvény, valamint a KVM és MKBT vonatkozó irányelvei mint elvi mellékletek szabályozzák.

A gondozási szerződés hatályát veszti, ha a gondozó jogi személyként megszűnik, vagy a szerződési feltételeket nem tartja be. 30 napos határidővel, a körülmények lényeges megváltozása esetén 90 napos határidővel. Közös megegyezéssel a szerződés bármely határidővel felmondható.

Szakmai irányítás, felügyelet:

A gondozó tevékenységét a KDV-KÖVIZIG felügyeli.

Gazdasági és pénzügyi tevékenység:

A gondozó a kezelővel egyeztetett és jóváhagyott éves költségvetés és munkaterv alapján végzi tevékenységét. A felmerülő költségeket a hatályos pénzügyi jogszabályok figyelembevételével kezelik.

A barlangkezelő feladatai:

1. A gondozó részére engedélyezett éves munkatervben szereplő tevékenységhez anyagi fedezetet biztosít.
2. Eljár a gondozó által bejelentett természetvédelmi problémák mielőbbi megoldása érdekében.
3. Ellenőrzi a gondozó tevékenységének szakszerűségét.
4. A megállapodásban foglaltak be nem tartása esetén eljár a szabálytalanságok megszüntetése érdekében, indokolt esetben a megállapodást felmondja.
5. Hatósági jogkörében teljeskörű ellenőrzési jogot gyakorol a gondozó tevékenységi területén. A kezelő a barlangi tevékenységgel összefüggésben a gondozóval kialakított gyakorlat szerint jár el.
6. Ha a kezelő más jogi személyekkel a barlangban tudományos, vagy egyéb munkát végeztet, a gondozót tájékoztatja.

7. Természetvédelmi rendeltetésű műszaki fejlesztés, beruházás versenytárgyalása során a kezelő a gondozót előnyben részesíti más vállalkozókkal szemben, azonos szakmai és anyagi feltételek esetén.

A gondozó feladatai:

1. Havonta minimum két alkalommal ellenőrzi a barlang természeti és műszaki állapotát. Tevékenységéről naplót vezet.
2. Gondoskodik a lezárás karbantartásáról, a terület állapotmegóvásáról.
3. A barlang állapotában, ill. tevékenységével összefüggésben keletkezett változásokról - havária esetén azonnal - tájékoztatja.
4. A lezárás megrongálása vagy indokolt felújítása esetén a költségelszámolást külön vállalkozási szerződésben érvényesíti.
5. Elvégzi az éves költség- és feladatterv szerinti munkákat /külön mellékletben részletezve/.
6. A gondozó az éves munkaterrvtől eltérő tevékenységet csak a kezelő jóváhagyásával végezhet.
7. Köteles a barlangban szükség esetén szakmai jellegű vezetést biztosítani.
8. Biztosítja az általa gondozott területen saját munkájával kapcsolatos biztonságtechnikai követelmények betartását és betartatását.

Z á r a d é k

- A gondozó a szerződési feltételek teljesítésével ill. a tevékenységével összefüggésben nem képezhet elszámoláson kívüli idegen forrásból származó bevételt.
- A gondozási tevékenység során végzett társadalmi munka értékét illetően egyik fél sem élhet kártérítési igénnyel.
- Jelen gondozási szerződés nem érinti a gondozott barlangrészek hasznosítására vonatkozó jogot. Hasznosítási program megvalósításához azKVM jóváhagyása szükséges.
- A gondozással összefüggő tevékenységből eredő költségekért okozott károkért - a gondozásban bármilyen formában közreműködők, kísérők, meghívottak, látogatók vonatkozásában - minden felelősség a gondozót terheli.
- A megállapodó felek tudomásul veszik, hogy az alapszerződésben és a jelen szerződésmódosításban nem érintett kérdésekre a PTK szabályai vonatkoznak és minden jogvitás ügyükben elismerik a Pesti Központi Kerületi Bíróság illetékességét.

Budapest, 1990. ...*apr.*...hó...*23.*nap

[Handwritten signature]
gondozó

[Handwritten signature]
kezelő

látta:

AGGTELEKI NEMZETI PARK
IGAZGATÓSÁG
Jósvafő, Tengerszem oldal 1.
Telex: 64 294; Tel.: (48) 12 700
Postacím: Jósvafő
Pf.: 6.
3758

Keltetés: Jósvafő, 1990.08.17.
Iktatószám: 563/90.
Ügyintézőnk:
Hivatkozási sz.:
Ügyintézőjük:

Magyar Karszt- és Barlangkutató
Társulat

Budapest VI.
Anker köz 1-3.

1061

Tárgy: A Meteor barlang lezárása

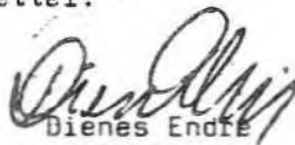
1990.szeptember hó 01-től a bódvaszilasi Meteor barlangot
lezárjuk.

Ezt a barlang védelme indokolja.

A kulcsokat a szervezett barlangász érdeklődők irodánkban
megkaphatják.

A jó szervezéshez előzetes telefonos, vagy írásos jelent-
kezés célszerű.

Tisztelettel:

Dienes Endre
ig.h.

Barlangföldtani vizsgálatok

Idén télen tovább folytatjuk a hévizes barlangok földtani tanulmányozását. Elsősorban a Budai-hegység üregrendszereiben nézelődünk, de néhány más területre is szeretnénk elmenni.

A túrák szombatoként lesznek, első két alkalommal a Pál-völgyi-barlangnál találkozunk, 1990. november 10-én és 17-én 9 órakor. A további időpontokat ott beszéljük meg, illetve az MKBT-ben a faliújságon is közölni fogom.

Téged is várlak!

Kraus Sándor

Külföldi rendezvények

- 1) Az Olasz Alpinista Club (C.I.A) 1991. március 24-31. között barlangkutató tábort szervez a szicíliai gipszbarlangok kutatására.

A rendezvény részletes l. körlevele (magyar fordításban) megtekinthető a Titkárságon.

- 2) A Szovjet Tudományos Akadémia Földrajzi Intézetének Szocsi-i részlege több más intézménnyel közösen 1991. május 3-6. között rendezi meg a 3. regionális tanácskozását a Kaukázus karsztjával kapcsolatos problémakörökben.

A rendezvény körlevele megtekinthető a Titkárságon.

Titkárság

Állásfoglalás

Kardos László: Barlangkutatás c. magánkiadású jegyzetéről

A "barlangjáró 1" tanfolyamokon az MKBT és az MTSZ BB évek óta az oktatáshoz felhasználható jegyzet hiányával küzd. Ezért minden szakszerű jegyzet megjelentetésével biztató kezdeményezést üdvözöl, és lehetőségeihez képesti segítséget ígér.

A szerző az anyagát, "barlangkutató expedícióra, kutatásokra való felkészülés érdekében" jelentette meg. A jegyzet ismeretében az alábbiakra kívánjuk felhívni a figyelmet:

Az anyag színvonala heterogén, a legalapvetőbb megállapításoktól az akadémiai szintű állásfoglalásig, a teljesen félrevezető félígazságtól a korrekt megállapításig, az abszolút kezdő barlangjárónak szükséges tudástól a mentésvezetői tudnivalóig mindenből tartalmaz valamit és sok tárgyi hibát. Ezt a parttalan ná dagasztott ismerethalmazt kezdő ember nem tudja szétválogatni, helyretenni, így a jegyzetet vitathatatlan értékei ellenére sem javasoljuk felkészülés tananyagául.

Az MKBT csoportjaiban, területi szerveiben folyó "barlangjáró 1" tanfolyamok oktatási anyagául sem javasoljuk.

Budapest, 1990. szeptember 26.

Magyar Természetbarát Szövetség
Barlangbizottsága
Oktatási Bizottsága

Magyar Karszt- és Barlang-
kutató Társulat Oktatási és
Közművelődési Szakbizottsága

Hegyi Sport

A Miskolci Alpin Club "Hegyi sport" címmel kéthavi folyóiratot kíván indítani, melynek első száma október folyamán jelenik meg.

A lap tematikája (barlangos vonatkozásban)

- a) Barlangtúrák, expedíciók, feltárások
- b) Ismeretterjesztő tanulmányok a szélsőségesen nehéz körülmények között elért teljesítmények sportértékeiről
- c) Nemzeti parkjaink természeti környezetének bemutatása
- d) Sporttörténeti tanulmányok
- e) Külföldi folyóiratok azonos tárgykörű publikációinak másodközlése
- f) Barlangos rövidhírek

Formátum: 175x250 mm, terjedelem 40 oldal, 90 g/m² súlyú matt műnyomó papíron, kb. 30 % fekete-fehér, címlapon színes illusztrációval.

Minden számban angol és német nyelvű összefoglaló lesz.

A fenti tematikában Társulatunk tagjaitól cikkeket, fotókat várunk, amiért a lap honoráriumot fizet.

A lap barlangos szerkesztője dr. Lénárt László (3515 Miskolc-Egyetemváros, Miskolci Egyetem, Hidrogeológiai-Mérnökgeológiai Tanszék, 46-65-111/17-26).

Tervezett cikkekkal, fotókkal, a lap beszerzésével kapcsolatos kérdésekben a barlangos szerkesztőtől kaphat választ minden érdeklődő.

Minden barlangászt, barlangkutatót hívunk és várunk olvasóként, cikkíróként, fotósként a "Hegyi sport" c. újsághoz.

Dr. Lénárt László

A Barlangi Mentőszolgálat felhívása

A BMSZ elkészítette a szolgálat riasztásával kapcsolatos legfontosabb ismereteket tartalmazó, sisakba ragasztható öntapadós címkéjét.

A szolgálat szeretné elérni, hogy minden gyakorló barlangász hozzájuthasson ezehez, azonban a címkék korlátozott számban állnak rendelkezésre, hogy csak az eredeti célra használják őket.

Kérünk ezért minden csoportvezetőt, hogy aktív taglétszámuknak megfelelő számú címkét igényeljenek. A címkék átvehetők személyesen az MTSZ helyiségében (Bp. VI. Bajcsy Zs, út 31.) minden kedden 18-20 között. Vidéki csoportoknak kérésre levélben megküldjük. A címkéket a BMSZ ingyenesen bocsátja a barlangászok rendelkezésére.

Mivel a címkéket később újra ki kívánjuk adni, kérjük, hogy azzal kapcsolatos véleményüket küldjék meg.

Barlangi Mentőszolgálat

<u>Eszméletlenség, vagy súlyos sérülés esetén a BMSZ-t riasztani kell!</u>	
Telhívószám:	06
Budapesti körzetszám:	1
Országos Rendőrfőkapitányság:	1666-100
Budapesti Rendőrfőkapitányság:	1123-456
<u>BMSZ VEZETŐK:</u>	
Denes György:	1530-908
Tarodi Péter:	1864-599
Adamkó Péter:	1363-982
Bognár Tibor:	1822-211
Papp László:	1319-048
Bajna Balint:	1373-194
	
<u>Riasztási adatok:</u>	
-Hol történt?	
-Mi történt?	
-Mikor történt?	
-Hány seült van?	
-A seülés jellege	
-A seült(ek) állapota	
A bejelentő neve	
<u>Az elmondott adatokat vissza ne</u>	
<u>kerdezz, ha szükséges pontosít!</u>	
<u>TÉENDŐK ESZMÉLETLEN SÉRÜLTNÉL:</u>	
-A legutak kitisztítása	
-Biztonsági oldalfektetés az ábra szerint	
	

IIIIIIIIII

FOTÓPÁLYAZAT

IIIIIIIIII

A SMARAGD Geológiai Környezetvédelmi Kezdeményezés
meghirdeti első országos fotópályázatát.

- A pályázat témája : Természetvédelem, Környezetvédelem
Környezetpusztulás, Természetrombolás; elsősorban, de nem
kizárólagosan ezek geológiai vonatkozásai.

- Pályázni lehet fehér-fekete és színes papirképekkel.

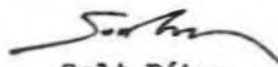
- A pályamunkák beadásának határideje: 1990 november 30.

- A beküldött fényképekből kiállítást rendezünk a Magyar
Állami Földtani Intézetben.

- A kiállítás megnyitása: 1990 december 10.

- A pályázat eredményhirdetése és az Ünneplés díjkiosztás
időpontja: 1990 december 19. du. 14./ 2 h /, a
SMARAGD megalakulásának egyéves évfordulója.

- A pályázatra- kiállításra szánt papirképeket kérjük
személyesen, vagy postán a Magyar Állami Földtani Inté-
zetbe / Budapest, 1142 Népstadion út 14./ eljuttatni.
A borítékra kérjük írja rá : " SMARAGD Fotókiállítás "

Solt Péter

SMARAGD

Budapest, 1990 július 27

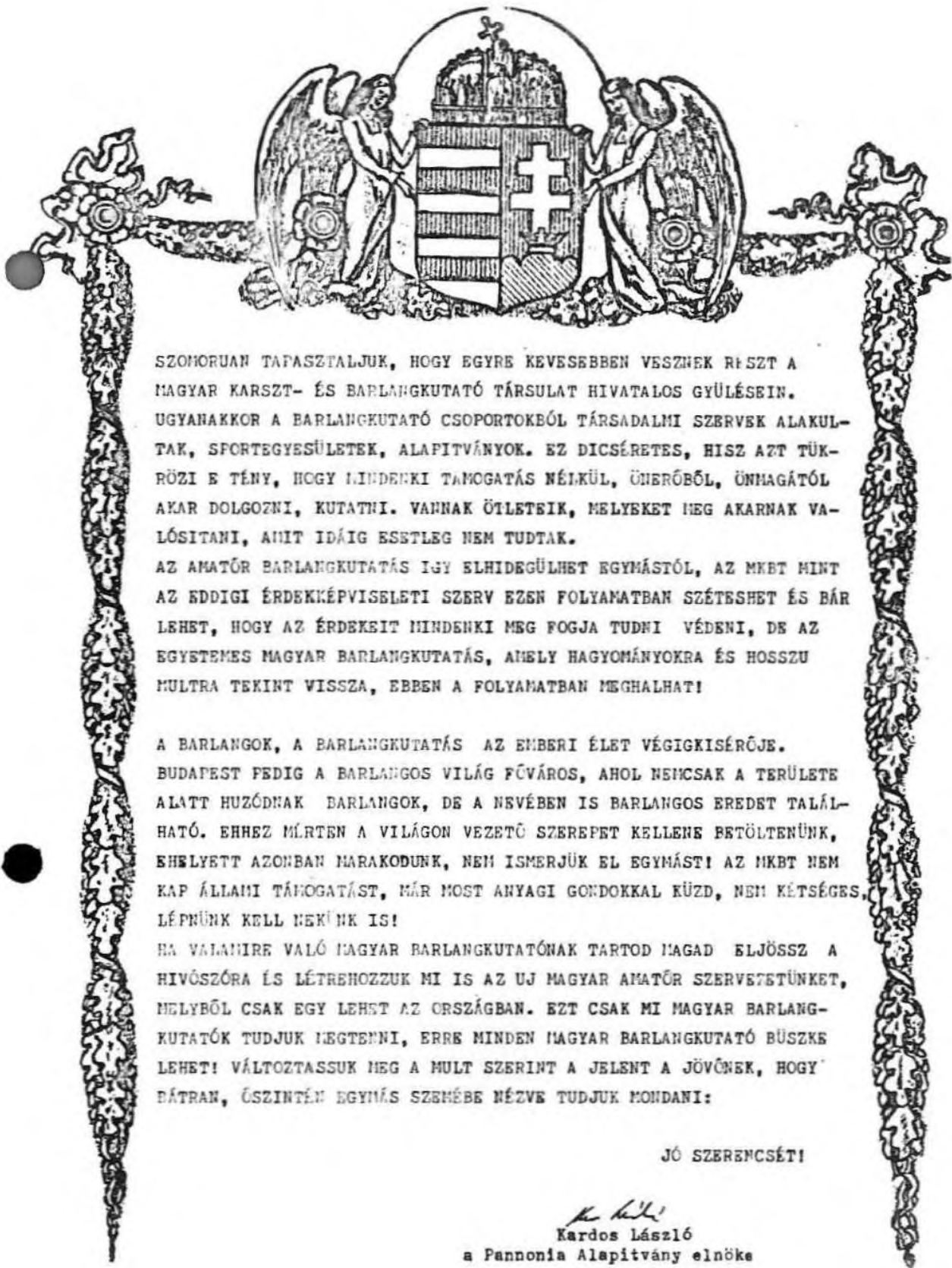
Geológiai Környezetvédelmi Kezdeményezés
MAFI csoportja

MEGJELENT !

a BARLANGBIBLIOGRÁFIAI FIGYELŐ 1989. 1-2.

(összevont) száma. A 36 oldalas füzet az MKBT-hez 1988. december 15. - 1989. december 15. között beérkezett 45 külföldi szakfolyóirat 125 füzetéből közel 1600, valamint 14 hazai folyóirat cikkeiből válogatott 97 cikket és kiadványt ismertet. Az elméleti karsztológia, geomorfológia, morfogenetika, hidrológia, bioszpeleológia (denevérek), kutatástechnika, alkalmazott szpeleológia, barlangterképezés, barlangi fotózás, karszt- és barlangvédelem, barlangterápia, kutatástörténet, klimatológia, bűvár barlangkutatás, mentésügy, expedíciók-kutatási hírek, regionális statisztikai adatok, szemelvények hazai folyóiratokból, hírünk a világban rovatokon túl ismerteti a 10. UIS Kongresszus kiadványának magyar előadáscímeit, az UIS Nagybarlang Bizottsága kongresszuson közzétett világ-toplistáját (leghosszabbak, legmélyebbek), valamint 3 oldalas import-szpeleo-humor összeállítást.

Az összevont szám ára: 40 Ft, kapható korlátozott példányszámban a Társulat Titkárságán.

SZOMORUAN TAPASZTALJUK, HOGY EGYRE KEVESEBBEN VESZNEK RÉSZT A MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT HIVATALOS GYÜLÉSEIN. UGYANAKKOR A BARLANGKUTATÓ CSOPORTOKBÓL TÁRSADALMI SZERVEK ALAKULTAK, SPORTEGYESÜLETEK, ALAPITVÁNYOK. EZ DICCSÉRETES, HISZ AZT TÜKRÖZI E TÉNY, HOGY MINDENKI TANOGATÁS NÉLKÜL, ÖNERŐBŐL, ÖNHAGÁTÓL AKAR DOLGOZNI, KUTATHI. VANNAK ÖTLETEIK, MELYEKET MEG AKARNAK VALÓSÍTANI, AMIT IDÁIG ESETLEG NEM TUDTAK.

AZ AMATŐR BARLANGKUTATÁS IGY ELHIDEGÜLHET EGYMÁSTÓL, AZ MKBT MINT AZ EDDIGI ÉRDEKKÉPVISELETI SZERV EZEN FOLYAMATBAN SZÉTESHET ÉS BÁR LEHET, HOGY AZ ÉRDEKEIT MINDENKI MEG FOGJA TUDNI VÉDENI, DE AZ EGYETEMES MAGYAR BARLANGKUTATÁS, AMELY HAGYOMÁNYOKRA ÉS HOSSZU MULTRA TEKINT VISSZA, EBBEN A FOLYAMATBAN MEGHALHAT!

A BARLANGOK, A BARLANGKUTATÁS AZ EMBERI ÉLET VÉGIGKISÉRŐJE. BUDAPEST PEDIG A BARLANGOS VILÁG FŐVÁROS, AHOL NEMCSAK A TERÜLETE ALATT HUZÓDNAK BARLANGOK, DE A NEVÉBEN IS BARLANGOS EREDET TALÁLHATÓ. EHHEZ MÉRTEM A VILÁGON VEZETŐ SZEREPET KELLENE BETÖLTENÜNK, EHELYETT AZONBAN MARAKODUNK, NEM ISMERJÜK EL EGYMÁST! AZ MKBT NEM KAP ÁLLAMI TÁMOGATÁST, MÁR MOST ANYAGI GONDOKKAL KÜZD, NEM KÉTSÉGES, LÉPNÜNK KELL NEKÜNK IS!

HA VALAMIRE VALÓ MAGYAR BARLANGKUTATÓNAK TARTOD MAGAD ELJÖSSZ A HIVÓSZÓRA ÉS LÉTREHOZZUK MI IS AZ UJ MAGYAR AMATŐR SZERVEZETÜNKET, MELYBŐL CSAK EGY LEHET AZ ORSZÁGBAN. EZT CSAK MI MAGYAR BARLANGKUTATÓK TUDJUK MEGTENNİ, ERRE MINDEN MAGYAR BARLANGKUTATÓ BÜSZKE LEHET! VÁLTOZTASSUK MEG A MULT SZERINT A JELENT A JÖVŐNEK, HOGY BÁTTRAN, ŰSZINTÉN EGYMÁS SZERÉBE NÉZVE TUDJUK MONDANI:

JÓ SZERENCSET!

K. László
Kardos László

a Pannonia Alapítvány elnöke

VIKTÓRIA EXPEDÍCIÓ

Az alapítvány által szervezett expedíció, amely Görögország barlangjainak tanulmányozására indult sikeresen, problémamentesen hajtott végre a maga elé tűzött feladatokat. Az expedíción 46 fő vett részt, 8 barlangkutató csoport képviseltette magát. A szűkre szabott idő alatt /2 hét/ főleg a tipikus tengerparti barlangokat igyekeztünk bejárni, mint talán azt elsőként még Odüsszeusz idejében tevette az ott élő ember. Nem kétséges, hogy a tengerpart, a szigetvilág jellegző Görögországra. A ősi időkben az ott lévő barlangokat nemcsak búvóhelyként használták, de szenthelyként is tisztelték, mint pé. a "Papanikolis" Barlangot, melyet Meganisi Szigetén találhatunk, a nyílt tenger felől. Megközelítése Nidri kikötőben kb. 1 óra hajózással. Mi egy kis bárkát béreltünk és így kerestük fel a barlangot, ami olyan nagy, hogy a bárkával együtt be tudtunk oda hajózni és kikötni. A barlang szájánál hatalmas korrodált cseppkövek találhatók, melyek bizonyítéka annak, hogy az igazán nagy tengerparti barlangok genetikailag - mint azt már Torökországban is láttuk - elsődlegesen szárazföldi fejlődési formát hordoz, a későbbiekben pedig a lecsüllyedt barlangokat másodlagosan a tenger abrasiós munkája alakította tovább.

Kalandozva a régmúlt időkben történelmi időrendi sorrendben Delfit is felkerestük, ami az ókori időkben világhírű jóshely volt, ahova a világ összes tájáról zarándokoltak jóslatokért az emberek. A barlangok hasadékaiból, repedéseiből felszivargó kénés gázok bódulatában születtek a különféle jóslatok. Figyelemre méltó az akkori életre jellemző lelki és testi tisztasági ezeket törvények szabályozták ennek köszönhetően maradtak tiszták az utak, az erdők, a vizek és a barlangok. A későbbi időkben a kereszténység elterjedésével pogány vallássá nyilvánították és be is tiltották.

Ha a történelmi idő szerint tovább barangolunk, akkor igazán érdekes látványt nyújtanak a Meteora Kolostorok, melyeket Thesszáliában egy Trikala nevű falucskától 20 km-re találhatunk. Az Üledékes kőzetképzésekre a keresztényüldözés idején menekültek a szerzetesek és ott építettek kolostorokat. A kolostorokba úgy lehetett feljutni, hogy a szerzetesek kötélpárhuzamban kötélpárhuzamban segítségével húzták fel egymást. Az elmúlt évi törökországi expedíció alkalmával pedig azt láthattuk, hogy a kereszténység üldözése elől a vallásos emberek a föld alá menekültek és ott építettek több szintes, ugynevezett barlangi várost, ilyen Cappadocia.

A görög szigetvilág között közlekedő ember csak később bukkanhatott rá, a néhol még mindig lakatlan szigetek belsején található barlangokra. Így lehet, hogy csak az 1950-es évek elején találták meg a Melissani Tavasbarlangot, Cephallonia Szigetén, melyet szintén Nidri kikötőjéből lehet megközelíteni, kb. 3 órással tengerjáró - kemp utazással. A barlang egy hatalmas felszakadt barlangszáj, melynek alján miután közel van a tenger ugy szintben, mint távban, így édesvízzel keveredett sóstó található.

A mennyezetén nagy korrodált cseppkövek találhatóak, itt is nyilvánvaló a lesüllyedt szárazföldi cseppkőbarlang. A barlang oldalába alagutat fúrta, így a turisták is megtekinthetik csónakokból a barlangot.

Az ország szárazföldi magashegyi barlangkutatása még később, az 1960-as évek elején kezdődött a Pindos Hegységben. Az Astraka Platón már a tudatos barlangkutatás eredményeképpen 1965-ben találták a Provatina Zsombolyt, - 407 m /világviszonylatban a harmadik legmélyebb egybefüggő zsomboly!/. 1968-ban pedig az Epos Barlangot találták, - 451 m /az ország legmélyebb barlangja!/. A barlang feltárásokat főleg külföldi csoportok, elsősorban angol kutatók végezték.

Az Astraka Plató kész csoda! Egy barlangkutató paradicsom, olyan hely, ahova nehezen megy fel a kutató és még nehezebben akar onnan lejönni. A Viktória expedíció kutatói is több kisebb barlangot találtak, egyeztetésük a Görög szervezetekkel folyamatban van!

Az expedíció munkájáról: az itt leírtakról tv film készül, Rozsnyai Aladár rendező-operatőr barátunk és Dr. Juhász Árpád segítségével. Így láthatják azok az érdeklődő barlangkutatók is, akik még nem jutottak el ide.

SZAKIRODALOM

Azoknak, akik el szeretnék jutni ezekre a tájakra és görögországi barlangokba javasoljuk:

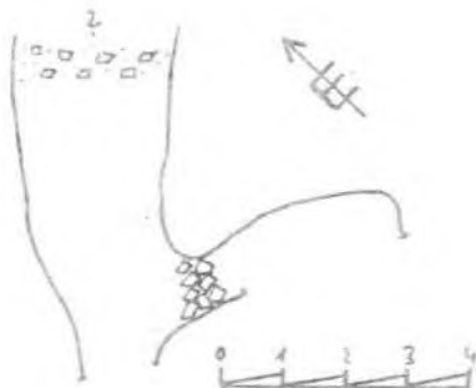
AINA PETROCHEILOU: Görögország Barlangjai c. könyvét, valamint

CLAUDE CHABERT: A világ nagy barlangjai c. atlas idevonatkozó részeit, melyeket magyar nyelvre lefordítottunk, s már most rendelkezésre tudjuk bocsátani az érdeklődőknek, a későbbiekben pedig kíváncsyan szeretnénk megjelentetni.

ÚJ BARLANG?

Az alapítvány terepbejárás során Suba Ferenc és Suba Krisztián vezetésével újabb kis barlangra bukkant, a Remete-hegy oldalában a szurdoktól Nagykovács felé 500-600 m-re, kb. 340 m magasságban. A barlangot az egyeztetések után Kis-szikla néven kívánják hívni.

KIS-SZIKLA BARLANG

FIGYELEM

Az Alapítvány céljai elérése végett vállalkozási tevékenységet folytat. E végett főleg német nyelven jól beszélő ipari alpinistákat keres külföldi munka végzésére.

SZEMLŐHEGYI BARLANGÁSZ KLUB PROGRAMJA

- Az az évi programok a "Különleges mentőszolgálat" rovatban szerepelnek, melyre mindenkit szeretettel várunk! Továbbra is örömmel vennénk a konzultációkra való előadói és vetítői jelentkezéseket.
- A jövő évi, 1991. első félévi program főleg a barlangkutatók egészségét átfogó előadássorozatot tartalmazza, melyhez előadókat keresünk. A jelentkezéseket szeretettel várjuk!

KÖLCSÖNZŐ SZOLGÁLAT

Alapítványunk egyik fő célja a magyar amatőr barlangkutatók támogatása. E célból a kutatásokhoz szükséges felszerelésekből kölcsönzési lehetőséget biztosítunk. A díjak jelképesek. Kisebb létszámú turákhoz lehetőség van lakóautók, lakóbuszok bérlésére, melyben segítséget tudunk adni, napi 1 000,-Ft-tól 2 600,-Ft a bérleti díj, férőhely 4-7 fő. Ha problémád van jelentkezzi!

FÉLNÓTÁSOK, NÓTÁSOK

A másfélnótás barlangász szöveggyűjteményben mindenki nótáját meg szeretnénk jelentetni az Albaregia Barlangkutató Csoport együttműködésével. Az újabbdalok szövegeit, a zene és a szöveg szerzőinek feltüntetésével, esetleg kottájával együtt küldjétek el. Más dalról átírt dalok esetén az eredeti zene feltüntetését és a szöveg szerzőjét is neveznétek meg!

Tri-la-la!!

KUTATÁSI, EXPEDICIÓS PROGRAM

Az alapítvány céljai között szerepel az, hogy a már meglátogatott és érdemlegesnek tartott helyekre újabb expedíciókat szervez, ennek figyelembevételével állítottuk össze a programot.

- 1990. 10. 30-11.09. Stromboli Vulkán Expedíció, Olaszország.
- 1990. 11. 30-12.04. Kálmán-réti Kutató Tábor.
- 1991. 04. 15-04.30. Törökországi Karsztkutató Expedíció.
- 1991. 05. 10-05.20. Lukács László emléktúra. Jubileum-barlang, Ausztria.
- 1991. 07. 01-07.30. Mammoth Barlangkutató Expedíció USA.
- 1991. 08. 20-09.10. Barlangos Barangolások Skandináviában.
- 1991. 10. 15-10.20. Görögországi Barlangkutató Expedíció.
- 1991. 12. 06-12.16. Franciaország Jean Bernard Barlangtúra.

KÜLÖNLEGES MENTŐSZOLGÁLAT

Örömmel vettük, hogy több lelkes tag jelentkezett a szolgálatba. Ez uton tudatjuk mindenkiel, hogy az alább megadott időpontokban, minden csütörtökön, 18,00 órától a Szemlőhegyi Barlangász Klubban nyílt barlangimentő konzultációkat tartunk, hétvégeken pedig edzéseket.

- 1990.11.15. Egyéni mászótechnikák, barlangjárás.
- 1990.11.22. Felszerelés szállítás, emelőszerkezetek.
- 1990.11.29. Elsősegélynyújtás, sérült ellátása.
- 1990.12.06. Viktória Expedíció Bankettje!!
- 1990.12.13. Ön-társ-szervezett mentés.
- 1990.12.20. Balesetmegelőzések.
- 1990.12.27. Amennyiben működni fog a klub záró konzultáció, ellenkező esetben BUÉK! Kívánja minden barlangásznak a Pannonia Alapítvány.

Kardos László
Kardos László

a Pannonia Alapítvány elnöke
1172 Budapest, Jászladány u.55.

Kedves Ügyfelünk!

Értesítjük Önt, hogy megnyílt a **VADVIDÉK**
hegyisport és optikai eszközöket árusító bolt.
Szocialista és nyugati márkájú hegyászó-
felszerelések nagy választékban kaphatók.
Megrendelésre a kért árucikket 7 napon belül
szállítjuk.

Budapest, IX. Kálvin tér 7.

Városkapu üzletház 1. em. Tel.: 11-73-811/21

Üzletvezető: Polyák József 17-80-878 este

MTESZ - egyesületi használatra !

Kiadja: Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

Felelős kiadó: Gádoros Miklós

Szerkeszti: a Titkárság

Készült: 1200 példányban

90/1150 MTESZ Házinyomda, Budapest.

Felelős vezető: Boncza Gábor

